इध्मवाहो दार्ढच्युतः।पवमानः सोमः। गायत्री।

तमेमृक्षन्त वाजिनेमुपस्थे अदितेरधि।विप्रसो अण्व्यो धिया॥ ९.०२६.०१

तम्- अमुम्। वाजिनम्- अश्वभूतं प्राणभूतं सोमम्। अदितेरुपस्थे अधि- अखण्डप्रकृत्याधारेण। विप्रासः- मेधाविनः। अण्व्या- सूक्ष्मया। धिया- चित्तधारणाशक्तया। अमृक्षन्त- शोधयन्ति॥१॥

तं गावौ अभ्यनूषत सहस्रधारमिक्षतम्। इन्दुं धर्तारमा दिवः॥ ९.०२६.०२

इन्दुम्- हृदयक्केदनकरम्। दिवः- चित्ताकाशस्य। आ- आभिमुख्येन। धर्तारम्- धारकम्। सहस्रधारम्- अनन्तधारायुक्तम्। अक्षितम्- अक्षीणम्। गावः- विद्याः। अभ्यनूषत-अस्तुवन्॥२॥

तं वेधां मेधयाह्यन्यवमानुमधि द्यवि। धर्णसिं भूरिधायसम्॥ ९.०२६.०३

वेधाम्- मेधाविनम् । धर्णासम्- धारकम् । भूरिधायसम्- बहूनां कर्तारम् । पवमानम्- पूयमानम् । तम्- सोमम् । द्यवि अधि- चिदाकाशे । मेधया । अह्यन्- प्रहिण्वन्ति ॥३॥

तमह्यन्भुरिजोधिया सुंवसानं विवस्वतः।पतिं वाचो अद्मियम्॥ ९.०२६.०४

विवस्वतः- परिचरतः पात्रे हृदये वा। संवसानम्- संवसन्तम्। वाचः पतिम्- मन्त्रपालकम्। अदाभ्यम्- अहिंसितम्। तम्- अमुं रसम्। भुरिजोः- बाह्वोः। धिया- चित्तधारणया। अह्यन्-प्रहिण्वन्ति॥४।

तं सानावधि जामयो हरि हिन्वन्त्यद्रिभिः।हुर्यतं भूरिचक्षसम्॥ ९.०२६.०५

हर्यतम्- कमनीयम्। भूरिचक्षसम्- प्रभूतदर्शनयुक्तम्। हरिम्- आकर्षकम्। तम्- अमुं रसम्। सानावधि- हृद्यस्य उच्चकोटिस्थाने। अद्रिभिः- ग्रावभिः जडमथनेन। हिन्वन्ति- प्रेरयन्ति॥५॥

तं त्वो हिन्वन्ति वेधसः पर्वमान गिरावृधेम्। इन्द्विन्द्रीय मत्सुरम्॥ ९.०२६.०६

तम्- तादृशम्। त्वा- भवन्तम्। इन्दो- क्लेदनकर। मत्सरम्- तृप्तिकरम्। पवमान- शोधक। गिरावृधम्- मन्त्रवृद्धम्। इन्द्राय- परमेश्वराय। वेधसः- मेधाविनः। हिन्वन्ति- प्रेरयन्ति ॥६॥

